GILLETTE & L'ORÉAL,

WOMEN USA

VOL. IV

Missouri • Montana • Nebraska • Nevada
New Hampshire • New Jersey
New Mexico • New York

FERDINANDO FREGA

GILLETTE & L'ORÉAL, WOMEN USA — VOL. IV

L'ORÉAL THROUGH GILLETTE · 12

Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New Mexico, de staat New York. De vierde etappe van de Amerikaanse doortocht, van de vlakten tot de oostkust.

Hoofdstuk nul — gedeelde opening

Dit openingshoofdstuk is gemeenschappelijk voor alle zes delen van Women of the United States. Het wordt hier volledig weergegeven en ingeklapt, zodat de reeks zonder herhaling achter elkaar gelezen kan worden.

HOOFDSTUK NUL

Hier is de wereld geen gebied: ze is een grens. De Noordpool verwelkomt niet, vergeeft niet, laat geen ruimte voor fouten. Het wit heerst als een absolute macht, stil en zonder geheugen. Temperatuur is geen meteorologisch gegeven: ze is een roofdier. De nacht duurt maanden, verplettert gedachten, vervormt de contouren van mensen, slokt hun wil op.

De gemeenschappen zijn weinig talrijk, klein en gesloten. Inuit, Yupik, Arctische volken leven waar niemand zou kiezen te blijven. Hier is ieder individu onmisbaar voor het overleven van de groep. Ben je niet nuttig, dan word je een last. En wie een last wordt, verdwijnt in de stilte, in de sneeuw, in de logica van een omgeving die geen concessies doet.

De wetenschappelijke bases voegen er een ander soort kou aan toe: die van de hiërarchieën. Hier is een vrouw een zeldzame aanwezigheid, een afwijking die zich moet aanpassen of bezwijken.

Op deze plek bestaat het begrip “verdwijning” niet. Er is alleen het wit dat alles uitwist.

Inuit- en Yupikvrouwen

Het Arctische meisje wordt niet verwend: ze wordt voorbereid. Ze leert al vroeg de kou, de duisternis en de honger te weerstaan. Ze moet nuttig worden voor de clan, want hier is identiteit niet persoonlijk. Ze is functioneel. De vrouw draagt de last van gezin en gemeenschap: voedsel, vuur, kinderen, huiden, zorg. Niemand praat over rechten. Niemand praat over kwetsbaarheid. Depressie bestaat, maar ze heeft geen naam. Geweld bestaat, maar het heeft geen getuigen.

Vrouw van de wetenschappelijke bases

Opgeleid, bekwaam, gewend aan discipline. Ze komt als onderzoekster, technica en arts. Ze ontdekt al snel dat de Noordpool geen diploma’s erkent. Hier telt alleen mentale hardheid. Mannelijke hiërarchieën overheersen haar, en elk teken van zwakte wordt als zwakte uitgelegd. Het is een omgeving waarin kracht niet genoeg is: er is extreme zelfbeheersing nodig.

Westerse vrouw “van buiten”

Opgegroeid in vrijheid, komt ze aan in de overtuiging dat ze de kou kan overwinnen. Maar de plek breekt haar: eenzaamheid, piepkleine ruimtes, eindeloze stiltes. De bases zijn geen gemeenschappen, het zijn mechanismen. En een vrouw, binnen een mechanisme dat door mannen is ontworpen, moet vechten om niet te verdwijnen.

De reis naar de rand van de wereld

Mijn buurman, Antonio, die iedereen Nino noemde, praatte al jaren over de Noordkaap, de middernachtzon, de maanden zonder duisternis. Het was een droom die hij in zijn zak bewaarde, als iets onmogelijks. Op een ochtend in mei belde ik bij hem aan en zei alleen dit: “Pak je koffer. Over een uur ben ik terug. Over 30 dagen zijn we weer thuis.” Hij keek me aan, verrast, blij. Zijn vrouw vroeg bezorgd wat we van plan waren. “Een droom najagen”, antwoordde ik.

We stapten in de auto. Onze vrouwen keken ons aan alsof we gek waren. Maar deze reis was echt. Nino zat al vol vragen. “Waar gaan we heen? Hoeveel geld moet ik meenemen?” “Rustig maar”, zei ik tegen hem. “Over 54 uur zijn we er. Maar 5.000 km. We zitten in de nieuwe Range Rover. Geniet van de rit.”

Elke 300 km moest ik stoppen: hij, twaalf jaar ouder dan ik, had zijn eigen ritme. Ik had water en drinken; hij had koffie en lichamelijke behoeften. En hoe verder we kwamen, hoe meer hij over zijn leven vertelde. Dingen die ik nooit had geweten als die eindeloze weg er niet was geweest.

Twee mannen alleen in een auto die het altijd over vrouwen hebben. Hij had alleen zijn eigen vrouw gekend. Ik lachte. Ik stelde hem gerust: “Wij zijn net zo.”

Hij vroeg me hoe ik het volhield om bij mijn verstand te blijven terwijl ik 60 uur reed. Ik vertelde hem over Rusland, toen ik op mijn 22e 51 uur reed om een vrouw te ontmoeten die ik nog nooit had gezien. “Afstanden zijn geen grenzen”, zei ik tegen hem, “het zijn excuses. Ik heb er nooit gehad.”

De aankomst in het wit

We reden Noorwegen binnen. Een herberg langs de weg. Daar zouden we de auto achterlaten en per slee verdergaan.

De gids was ingepakt, ondoordringbaar. Toen ze haar bril afzette, ontdekte ik dat het een vrouw was. Een Noorse vrouw, zwijgzaam, direct, ijzig. Nino in het midden van de slee, zij voorop, ik met mijn 190 cm achteraan, als hekkensluiter.

Het was nog licht. Mijn horloge gaf de tijd aan, maar zei me niet of het nacht of ochtend was. Het was middernachtzon. We hadden de Noordkaap bereikt.

Nino huilde. Hij omhelsde me. Ik zei lachend tegen hem: “Pas op… straks denken de mensen nog dat we homo zijn.” We lachten, maar we stonden aan de rand van de wereld.

Toen kwam de vrieskou: –52 °C.

De toegang tot het echte Noordpoolgebied

Ze brachten ons naar een metalen container om ons om te kleden. Loodzware, gewatteerde pakken, gesloten met ingewikkelde ritsen.

Ik betaalde de gids. Nino werd ondergebracht in een iglo met een paar mannen; ik in een andere bij een gezin: een oude man, tussen de 70 en de 80, en drie vrouwen tussen de 30 en de 50.

Het was een gesloten wereld. Eenvoudig. Rauw.

De man hield zich afzijdig. De vrouwen hielden het tempo erin. En de wc was een heuveltje vijf meter van de iglo: de poep bevroor voordat hij de grond raakte. Mijn eerste plas werd een gele Arctische ster. Het was het Noorden dat me begroette.

De vrouw van middelbare leeftijd, Magi, sprak een beetje Engels. De rest waren gebaren, ogen, handen. De taal van de kou.

Toen ik niet zeker wist hoe ik het pak moest gebruiken, raakte zij, zonder erbij na te denken, mijn kruis aan om me een verborgen rits te wijzen. Er was geen kwade bedoeling, geen gêne: alleen functie. Overleven.

De drie dagen in de iglo

Ze brachten eten. Gerookte vis, rauwe vis, levertraan van kabeljauw, walvisbuik. En haaienballetjes. Er was geen keus. Er was geen alternatief. Het was wat de natuur geeft.

Toen dronk ik: een rode vloeistof. Ik dacht dat het wijn was. Het was gefilterd, gekookt, gezoet walvisbloed. Ik dronk het. Het gaf me een kracht die ik nooit eerder had gevoeld. Een oerenergie. Ik dacht dat het cocaïne was. Nee. Het was het Noorden dat het lichaam binnendrong.

De vrouwen keken naar me. De oude man ging op jacht. Ik rustte en dronk bloed. Drie dagen zonder telefoon, internet, computer, zonder Nino. Alleen ik en zij.

Er was geen nacht. Alleen licht, vuur, ijs en adem.

De drie vrouwen gingen liggen om te slapen. Ik zocht een plekje. De jongste stak haar arm op en gebaarde dat ik dichterbij moest komen. Ze barstten in lachen uit. Ik begreep het niet. Ze zeiden dat ik hun “Kerstmis” was.

Een manier om te zeggen dat ik was aanvaard.

Ik probeerde hun wat geld te geven als dank. Ze weigerden. Ze wilden alleen een omhelzing. En een paar woorden in het Calabrees om zich dichterbij te voelen.

Daar begreep ik de waarde van echte geschenken: die je niet kunt kopen of verkopen.

Het afscheid van de gids

Na drie dagen kwam de gids. Ze sprak een uur lang met de drie vrouwen. Ik stond buiten. Ik begreep niet wat ze zeiden. Het was mijn zaak niet. Het was hun taal, hun wereld, hun wet.

In de container, terwijl ik me uitkleedde, kwam de gids binnen. Nieuwsgierig. Direct. Noords. Ze omhelsde me stevig. Ze kuste me. Haar huid was zo wit als melk. Haar ogen waren zo blauw als de augustushemel.

Ze vroeg me haar mee te nemen. Ze zou alles hebben gedaan om uit die wereld weg te komen.

Ik glimlachte respectvol. Ik kon het niet. Ik mocht het niet.

Ik liet haar maar één belofte na: “Als je iets nodig hebt, schrijf me een brief. Ik zal je helpen.” Zelfs het geld weigerde ze. Ze was een mooie vrouw, maar eenzaam. Een eenzaamheid die je van ver niet ziet. Een eenzaamheid die de kou niet vergeeft.

De terugkeer naar huis

We gingen Nino ophalen. Hij was dolgelukkig. Hij wilde niet terug. Maar ik had een afspraak met zijn vrouw.

Hij vertelde iedereen over zijn drie dagen. Ik zweeg. Ik heb nooit iets gedeeld met de mensen. Alleen met het papier.

En zo, terwijl Nino terugkeerde naar zijn wereld, was ik al onderweg naar een andere. Een andere bestemming. Een andere ontmoeting.

Welkom.

Epiloog

Het Noorden neemt je niet: het verandert je. En het geeft je nooit

heel terug. Mannen komen naar de Noordpool op zoek naar licht, stilte, foto's, dromen. Vrouwen blijven om te overleven.

Mannen vertellen wat ze hebben gezien. Vrouwen zwijgen over wat ze hebben meegemaakt.

Mannen keren terug. Vrouwen blijven. Ze blijven in de kou, in huizen van sneeuw, in stiltes die niemand hoort. Ze blijven om gemeenschappen te steunen die hen niet eren. Ze blijven om kinderen, ouderen, vreemden te beschermen. Ze blijven onzichtbaar.

Ik heb van daar maar één herinnering meegenomen: een mooie, ongelooflijk mooie vrouw, maar alleen. Niet in romantische zin. In menselijke zin. In tragische zin.

Beschouwing

Het Noorden doodt het lichaam niet. Het doodt de aanwezigheid. En wat overblijft is wit: een plek waar vrouwen tegelijk leven en verdwijnen.

Daarom schrijf ik. Omdat extreme plekken hun eigen verhaal niet vertellen. En wie er doorheen reist, kan zich de luxe niet veroorloven te zwijgen.

Ik niet. Ik niet. Mijn land heeft me gebaard, en de rest van de wereld ontvangt me niet als gast, maar als familie.

Vanuit de absolute witheid van het Noorden daalde ik af in de absolute verwarring van de Verenigde Staten.

VERENIGDE STATEN VAN AMERIKA

De onmogelijke opdracht

Achttien jaar werken voor een Amerikaans bedrijf geeft je iets wat geen ander bedrijf ter wereld je kan geven: een werkcultuur, procedures, een duidelijke missie en een systeem van waarden die geen theorie zijn — ze zijn dagelijkse praktijk. Ze leggen ze je niet uit; ze bouwen ze voor je. En ze doen het zonder je toestemming te vragen.

Ik zat op het kantoor in New York toen me een baan werd aangeboden die ik me nooit had voorgesteld. Geen promotie. Geen overplaatsing. Een experiment.

Een vertrouwelijk programma, opgezet om een model van menselijke relaties binnen de Verenigde Staten te valideren. Ze hadden geen managers, psychologen of trainers gekozen. Ze hadden mensen gekozen met een bepaald soort ervaring uit de echte wereld. En mijn naam kwam naar boven — ook al zat ik al achttien jaar in de verkoop. Ze keken niet naar de functie: ze keken naar de geest.

De test was eenvoudig uit te leggen en buitengewoon moeilijk te voltooien:

de 50 Amerikaanse staten bezoeken in één jaar, waarbij ik zelf de steden koos en in elke stad minstens een week bleef.

De laatste twee weken zouden een verplichte vakantie zijn. Zij zouden alle kosten dragen. Ik hoefde alleen te leven, te observeren, te begrijpen en elke maandag een verslag in te leveren. Een menselijk, droog, nauwkeurig verslag.

Ik tekende het contract. Ik liet het thuis weten. Ze vroegen niets. Ze wilden alleen weten of de maandelijkse bevoorrading was aangekomen. Ik stond op het punt een jaar Amerika tegemoet te gaan. Zij, zoals altijd, gingen de volgende maand tegemoet.

Voor de zekerheid werd mijn salaris rechtstreeks op mijn bankrekening in Italië gestort. Het was een beleefde manier om me te zeggen: “Doe niets doms. Leef met wat je hebt. Eens kijken wie je echt bent.”

Pas vijftien jaar later kreeg ik toegang tot mijn oorspronkelijke verslagen, de analyses en het materiaal dat ze over mij hadden verzameld. Daaruit is dit boek geboren. Ik kreeg toestemming om het te publiceren, op één voorwaarde: nooit het bedrijf noemen dat de opdracht gaf.

Het doet er niet toe. Dit verhaal gaat niet over logo’s. Het gaat over een man in een land dat onmogelijk te begrijpen is als je het niet zelf meemaakt.

Begin ik bij het verste punt?

De logische keuze was te beginnen aan de randen, niet in het midden. Om twee eenvoudige redenen:

1. Ik kwam vers uit het experiment: grote helderheid, maximale aandacht.

2. Door bij het uiterste te beginnen kon ik de koers bijstellen en de reis netjes afronden.

Ik hoefde niet in Boston of Chicago te beginnen. Ik moest bij een grens beginnen. Bij een plek die alleen op papier Amerika was.

Ik koos Juneau, de hoofdstad van Alaska. Geïsoleerd. Alleen bereikbaar per boot of vliegtuig. Een stad die van niemand is. De

perfecte plek om te beginnen.

Middelen optimaliseren

Voor mijn vertrek deed ik wat een Amerikaan het meest respecteert: ik organiseerde me als een professional, niet als een toerist.

Ik belde drie van de populairste luchtvaartmaatschappijen, die met de grootste binnenlandse netwerken. In minder dan een uur kocht ik een boekje met vijftig binnenlandse vluchten met 60% korting.

Geen tijdslimieten. Geen daglimieten. Geen beperkingen. Maar één voorwaarde: ze binnen een jaar gebruiken.

Hetzelfde deed ik met hotelketens, Uber Taxi's en autoverhuurbedrijven, en daarna maakte ik een behoorlijk schema van de etappes, de werkwijzen, maar niet van de tijden.

Ik was klaar.

Het was mijn eerste echte succes. Het eerste teken dat ik wist hoe ik me moest bewegen. Amerika beloont wie handelt, niet wie wacht.

Toen het bedrijf de transactie zag, deed het wat een Amerikaanse cultuur altijd doet: het controleerde de betrouwbaarheid.

Was ik in staat een jaar van voortdurende verplaatsingen aan te kunnen? Was ik in staat om te gaan met onvoorziene gebeurtenissen, afstanden en noodgevallen? Was ik zelfstandig?

Daarom regelde ik voor mijn vertrek nog een cruciaal detail:

Ik zorgde ervoor dat ik op mijn creditcard een maandelijkse kredietlimiet had van minstens $ 100.000.

Het was niet bedoeld om uit te geven. Het was bedoeld om te laten zien dat ik het kon beheren. Amerikanen denken zo: als je geen autonomie hebt, heb je geen vrijheid. En als je geen vrijheid hebt, kun je niet worden beoordeeld.

Vanaf dat moment was het programma geen opdracht meer. Het was een missie.

EN NU GAAN WE ECHT OP REIS

Alaska hoort alleen geografisch bij de Verenigde Staten. Het is een andere wereld.

Het is de plek waar vrouwen spoorloos verdwijnen. Waar een aangifte nooit haar bestemming bereikt. Waar steden niet meer zijn dan beschaafde eilanden midden in een woest continent.

Juneau was mijn eerste test: een hoofdstad zonder wegen die haar met de rest van het land verbinden. Een stuk Amerika dat niet als Amerika voelt.

Hier begon ik iets te begrijpen: de reis zou niet geografisch zijn. Ze zou menselijk zijn.

BLOK 1 (Deel I)

Alabama – Alaska – Arizona – Arkansas – Californië – Colorado – Connecticut – Delaware – Florida – Georgia

BLOK 2 (Deel II)

Hawaï – Idaho – Illinois – Indiana – Iowa – Kansas – Kentucky – Louisiana – Maine – Maryland

BLOK 3 (Deel III)

Massachusetts – Michigan – Minnesota – Mississippi – Missouri – Montana – Nebraska – Nevada – New Hampshire – New Jersey – New Mexico

BLOK 4 (Deel IV)

New York – Washington

BLOK 5 (Deel V)

Noord-Carolina – Noord-Dakota – Ohio – Oklahoma – Oregon – Pennsylvania – Rhode Island – Zuid-Carolina

BLOK 6 (Deel VI)

Zuid-Dakota – Tennessee – Texas – Utah – Vermont – Virginia – West-Virginia – Wisconsin – Wyoming

MISSOURI

Missouri is een staat vol tegenstrijdigheden. Aan de ene kant het rustige Midwesten; aan de andere kant een Zuiden dat nooit is opgehouden hard te zijn. Het is een van de meest verdeelde gebieden van Amerika: St. Louis en Kansas City met harde wijken, witte buitenwijken die in een parallelle wereld bestaan, arm en traag platteland, en een politiek systeem dat veel praat maar weinig oplost.

Het is de staat van de normaliteit die ongemak verbergt, van de oppervlakkige glimlach die ernstige problemen toedekt, en van het “alles is in orde” ook als niets in orde is.

Vrouwen verdwijnen hier niet in een explosie. Ze verdwijnen onder voortdurende druk: gezin, werk, traditie, armoede,

onderhuids geweld, een kwetsbaar zorgstelsel.

Missouri wist vrouwen uit met gewoonte. Iedereen verwacht dat ze het verdraagt. En ze verdraagt het tot ze voor zichzelf verdwijnt.

De vrouw uit St. Louis – 35 jaar oud

St. Louis is een stad die in twee werelden bestaat: de ene rijk aan geschiedenis, de andere gevangen in geweld, verwaarlozing en raciale ongelijkheid.

De vrouw hier kampt met drie problemen tegelijk: – gevaarlijke wijken – kwetsbare scholen – lage lonen.

Ze werkt in de essentiële netwerken van de stad: – klinieken – supermarkten – hulpverlening – horeca – basisonderwijs.

Ze houdt overeind wat het systeem niet kan. En terwijl zij alles overeind houdt, houdt niemand haar overeind.

Haar afwezigheid is stedelijk: ze heeft geen stem in de wederopbouw van de stad, ook al is zij degene die elke dagelijkse crisis opvangt.

De vrouw van de "perfecte" buitenwijken – 40 jaar oud

Buiten de grote steden liggen buitenwijken die onberispelijk lijken: schone straten, goede scholen, nette huizen.

De vrouw hier is niet arm, maar ze is niet vrij.

Ze moet in stand houden: – een hoog gezinsimago – onberispelijke kinderen – constante sociale aanwezigheid – een volle agenda – een "smetteloos" huwelijk – een levensstandaard die nooit mag dalen. De druk is stil en voortdurend. Ze mag niet

instorten. Ze mag niet vertragen. Ze mag geen kwetsbaarheid tonen.

Haar afwezigheid is mentaal: ze bestaat alleen als rol, niet als persoon.

De plattelandsvrouw – 49 jaar oud

Het platteland van Missouri is traag, conservatief en gesloten. Huizen liggen ver uit elkaar, voorzieningen zijn minimaal en tradities wegen zwaar.

Vrouwen leven hier in een wereld die buitengewoon weinig verandert: – onzekere banen – slechte toegang tot zorg – grote gezinnen – wijdverbreide verslavingen – kerken die het sociale leven controleren – weinig mogelijkheden om uit de rol te breken.

Het is een leven van verplichtingen zonder keuzes. Als je een probleem hebt, los je het zelf op. Als je instort, merkt niemand het.

Haar afwezigheid is geografisch en cultureel: ze verdwijnt in de afstand en de traditie.

De vrouw van de industrie en het handwerk – 37 jaar oud

Missouri kent een enorme aanwezigheid van middelgrote industrie: magazijnen, coördinatie, lopende banden, fabrieken.

Vrouwen doen hier zwaar lichamelijk werk: – verpakking – productielijnen – nachtdiensten – goederenbehandeling – kwaliteitscontrole – ondersteuning van de coördinatie.

Versleten lichamen, lage verdiensten, onmogelijke werktijden. Het is werk dat de staat nodig heeft, maar het is volkomen onzichtbaar.

Haar afwezigheid is lichamelijk: ze breekt en er is niemand die ingrijpt.

Epiloog – Missouri

Missouri is een staat die gedijt op schijnbare normaliteit. En in de normaliteit raken vrouwen zichzelf kwijt.

Ze houden moeilijke wijken, hypersociale buitenwijken, zware fabrieken en traag platteland draaiende.

Elke dag is een stil gevecht. En stille gevechten zijn het meest verwoestend.

Missouri vaagt vrouwen niet met één klap weg. Het vaagt ze weg met gewoonten die niemand ooit ter discussie stelt.

Beschouwing – Missouri

Elke staat in dit deel laat een soort afwezigheid zien. Missouri laat de “stille” zien: die welke voortkomt uit routine, sociale verwachtingen, de last van alles voor iedereen te moeten zijn.

Hier zijn vrouwen de onzichtbare lijm die elke sociale klasse bijeenhoudt. Ze zijn overal. En juist daarom ziet niemand hen.

Missouri leert dat uitwissing geen haat of conflict nodig heeft. Het volstaat dat een hele samenleving ervan uitgaat dat vrouwen er altijd zullen zijn.

En daarom is dit hoofdstuk wezenlijk: om eraan te herinneren dat normaliteit, als ze niet wordt gesteund, een val wordt.

MONTANA

Montana is pure onmetelijkheid: enorme bergen, eindeloze wegen, eindeloze bossen, afgelegen huizen, winters die door je huid

snijden. Het is een van de mooiste staten van de VS. En een van de zwaarste om in te leven.

Vrouwen verdwijnen hier niet door conflict. Ze verdwijnen door geografie, isolement, een plattelandsmentaliteit en emotionele eenzaamheid. Het is een staat waar stilte zwaarder weegt dan lawaai.

Montana eist weerstand. En vrouwen zijn degenen die voor iedereen moeten standhouden.

De vrouw van de afgelegen streken – 51 jaar oud

Hier kun je 30 km van de dichtstbijzijnde winkel wonen. Een uur van de dichtstbijzijnde kliniek. Twee uur van een echt ziekenhuis.

Vrouwen in deze gebieden worden geconfronteerd met: – extreme kou – geen directe hulp – genegeerde gezondheidsproblemen – oude huizen om te onderhouden – volledige verantwoordelijkheid voor het gezin – concrete angst om vast te komen zitten.

Haar afwezigheid is geografisch: ze verdwijnt omdat ze woont waar niets aankomt.

De vrouw van de ranchfamilies – 39 jaar oud

Montana leeft van de veeteelt. Runderen, paarden, grote dieren en lichamelijke arbeid.

De vrouw doet hier alles: – helpt met de dieren – kookt voor iedereen – houdt de boekhouding bij – bestuurt voertuigen – vangt noodgevallen op – voedt kinderen op midden in het niets.

Ze werkt als een man, maar wordt beschouwd als “een vertrouwde aanwezigheid”. Haar afwezigheid is economisch: ze levert waarde, maar ze komt nergens in voor.

De vrouw van de kleine stadjes – 44 jaar oud

In de kleine stadjes van Montana staat de tijd stil. De gemeenschappen zijn klein, iedereen kent iedereen, en niemand verandert.

Een vrouw moet: – moeder zijn – betrouwbaar zijn – geen "schandaal veroorzaken" – toegewijd zijn – altijd beschikbaar zijn.

Ze kan zichzelf niet opnieuw uitvinden. Ze kan haar culturele grenzen niet overschrijden. Ze kan geen kwetsbaarheid tonen.

Haar afwezigheid is sociaal: ze behoort niet aan zichzelf toe, maar aan de gemeenschap.

De vrouw die in het natuurtoerisme werkt – 33 jaar oud

Montana trekt toeristen met zijn parken, meren en het nabijgelegen Yellowstone. Achter de ansichtkaarten staan vrouwen die hotels, restaurants, buitenactiviteiten, onderhoud, coördinatie en schoonmaak draaiende houden.

Zware diensten, seizoenslonen, een leven in afgelegen gebieden. Geen stabiliteit.

Haar afwezigheid is economisch: de sector leeft van haar, maar zij leeft nooit in rust.

Epiloog – Montana

Montana is een mengeling van adembenemende natuur en woeste eenzaamheid. Vrouwen verdwijnen hier in de afstand: fysiek, emotioneel en cultureel. Zij zijn degenen die afgelegen huizen, ranches, gezinnen, kleine stadjes en het toerisme bijeenhouden. En terwijl zij alles bijeenhouden, kijkt niemand.

Beschouwing – Montana

Elke staat in dit deel laat een vorm van afwezigheid zien. Montana laat die zien welke voortkomt uit een allesverslindende geografie.

Vrouwen worden hier niet uitgewist door geweld of extreme armoede. Ze worden uitgewist door mijlen van niets, door winters die isoleren, door een cultuur die niet verandert, door een rol die ze niet kunnen weigeren.

Het is een langzame, stille uitwissing. Een van de moeilijkst te herkennen, juist omdat ze geen lawaai maakt.

NEBRASKA

Nebraska is open, lineair, vlak land. Uitgestrekte velden, constante wind, eindeloze luchten. Van buiten: rust. Van binnen: isolement, traagheid, conservatieve gemeenschappen, zwaar boerenwerk en heel weinig kansen.

Het is een staat die halverwege tussen het Midwesten en het Westen leeft, maar zonder de sterke punten van beide.

Vrouwen verdwijnen hier niet door chaos. Ze verdwijnen door een drukkende normaliteit, door de agrarische routine, door rollen die niet veranderen, door geografische eenzaamheid.

Nebraska maakt geen lawaai, maar het vreet je op.

De boerenvrouw – 40 jaar oud

De vrouw in Nebraska is een wezenlijk onderdeel van de boerderij: – opstaan bij zonsopgang – dieren verzorgen – maaltijden voor iedereen – de gezinsboekhouding – gewassen opvolgen – onderhoud van het huis – kinderen opvoeden – plotselinge noodgevallen.

Ze werkt evenveel als de mannen, vaak meer. Maar ze staat geregistreerd als “werkloos”.

Haar afwezigheid is economisch: ze levert waarde, maar ze bestaat niet in de cijfers.

De vrouw van de kleine stadjes – 46 jaar oud

Dorpen van een paar duizend mensen, waar iedereen alles van iedereen weet.

De vrouw moet zijn: – een aanwezige moeder – een stabiele echtgenote – een respectabele figuur – actief in de kerk – een steunpilaar van de gemeenschap.

Ze kan zich geen kortere wegen, crises of plotselinge veranderingen veroorloven. Ze leeft binnen een vaste rol, door anderen bepaald.

Haar afwezigheid is cultureel: ze heeft een plaats, maar geen stem.

De vrouw die in de lichte dienstverlening werkt – 32 jaar oud

In de steden van Nebraska — Lincoln, Omaha, Grand Island — doen vrouwen het dagelijkse werk:

– kassières – schoonmaak – horeca – ondersteuning op school – bejaardentehuizen – secretariaatswerk

Lage lonen, gebroken diensten, geen vooruitzichten. Haar afwezigheid is sociaal: zonder haar functioneert de stad niet, maar niemand noemt haar als er over “ontwikkeling” wordt gepraat.

De vrouw van de afstanden – 53 jaar oud

Nebraska is een staat waar je twee uur kunt rijden zonder een echt stadje te zien. Die afstand wordt een manier van leven.

De vrouw die buiten de steden woont, wordt geconfronteerd met: – lange ritten voor elke behoefte – weinig medische zorg – strenge winters – afgelegen huizen – eentonige routine – geen echt sociaal netwerk.

Haar afwezigheid is geografisch: ze verdwijnt in de kilometers.

Epiloog – Nebraska

Nebraska is een land dat eenvoudig lijkt, maar de eenvoud is slechts oppervlakkig.

Vrouwen verdwijnen hier in: – onbetaald landbouwwerk – gesloten gemeenschappen – extreme afstanden – gebrek aan voorzieningen – starre rollen.

Het is een afwezigheid gemaakt van land, traditie en stilte.

Beschouwing – Nebraska

Elke staat toont een vorm van afwezigheid. Nebraska toont die welke wordt opgebouwd door een dagelijks leven dat nooit verandert.

Er is geen zichtbaar geweld, geen spectaculaire crisis. Er is alleen een leven dat zichzelf herhaalt, een zwoegen dat niet wordt erkend, een rol die niet kan worden opgegeven. Nebraska is de staat waar vrouwen alles bijeenhouden en juist daarom niet worden gezien.

En daarom verdient het dit hoofdstuk: omdat de meest voorkomende uitwissing die is die normaal lijkt.

NEVADA

Nevada is een staat gebouwd op schijn. Licht, casino's, hotels, entertainment, toerisme, gokken, een eindeloos nachtleven. Een etalage die de wereld ziet als vrijheid, overdaad en mogelijkheid.

De waarheid is het tegenovergestelde.

Nevada is een van de plekken waar het vrouwenlichaam het makkelijkst wordt gebruikt, uitgebuit, opgebruikt en vervangen. Een plek waar vrouwen niet verdwijnen door een gebrek aan kansen, maar omdat hun aanwezigheid als handelswaar wordt behandeld.

De vrouwelijke afwezigheid is hier modern, helder en opzettelijk. Een elegante, voortdurende en schone uitwissing. Gemaakt van onmogelijke werktijden, nachtdiensten, esthetische druk, een versleten identiteit en rollen die de toeristenindustrie oplegt.

De dame van de casino's en de hotels – 33 jaar oud

Las Vegas gedijt alleen omdat duizenden vrouwen het volgende draaiende houden: – receptie – housekeeping – restaurants – bars – entertainment – klantenservice – coördinatie – toeristische callcenters.

Nachtdiensten, geschrapte weekenden, onbestaande vakanties, constante druk. Vrouwen moeten een perfect imago ophouden, ook als ze vanbinnen geen energie meer over hebben. Haar afwezigheid is lichamelijk en psychologisch: ze werkt in een systeem dat haar gebruikt als "onderdeel van de ervaring", niet als persoon.

De vrouw die in de nachtsector werkt – 29 jaar oud

Nevada is 's nachts niet glamoureus. Het is hard. Tussen de lichten, de muziek en de shows worden levens opgebruikt:

– hostesses – danseressen – barvrouwen – promotiemedewerksters – functies die met imago en esthetische aanwezigheid te maken hebben

Je lichaam is deel van het contract. Als je het niet aankunt, vervangen ze je binnen een minuut.

Haar afwezigheid is economisch en moreel: het werk vraagt haar beeld, niet haar persoon.

De immigrante die achter de schermen alles draaiende houdt – 41 jaar

Achter de megahotels werken honderden immigrantenvrouwen: Filipijnse, Mexicaanse, Haïtiaanse, Midden-Amerikaanse.

Zij zijn degenen die al het werk doen dat de toeristen niet mogen zien:

– industriële wasserijen – doorlopende schoonmaak – keukens in de kelder – enorme magazijnen – avondcoördinatie – voorbereiding van de zalen

Verborgen levens. Vermoeide lichamen. Onmenselijke diensten. Haar afwezigheid is systemisch: ze is onmisbaar, maar wordt behandeld alsof ze onzichtbaar is.

De vrouw die buiten Las Vegas woont – 52 jaar oud

Nevada is niet alleen lichten. Het is ook de woestijn eromheen: kleine stadjes, lage huizen, schaarse voorzieningen, geïsoleerde industrieën.

Vrouwen worden hier geconfronteerd met: – onbetaalbare kosten – beperkte gezondheidszorg – gebrek aan vervoer – enorme afstanden – harde, slecht verbonden gemeenschappen – beperkte kansen.

Ze leidt een leven dat het tegenovergestelde is van wat de wereld met de staat associeert.

Haar afwezigheid is geografisch: ze leeft niet in het Nevada van de lichten, maar in het echte Nevada.

Niemand praat over haar.

Epiloog – Nevada

Nevada is een staat gebouwd op prestatie. Alles draait om beeld, ervaring en entertainment.

Vrouwen zijn de stille motor die deze machine laat draaien: hotels, casino's, restaurants, entertainment, onderhoud, coördinatie.

Toch worden zij het minst gewaardeerd. Zij zijn degenen die de dromen van anderen dragen terwijl ze zelf een harde, slopende en onzichtbare werkelijkheid leven.

Nevada wist hen precies zo uit als het hen gebruikt.

Beschouwing – Nevada

Elke staat toont een gezicht van afwezigheid. Nevada toont het modernste: vrouwen teruggebracht tot economische functies.

Het is niet de armoede die haar uitwist. Het is het systeem.

Het is een geconstrueerde afwezigheid: stil, elegant, vermomd als kans. Vrouwen hebben duizend mogelijkheden, maar er zijn duizend manieren om hen op te gebruiken.

En daarom is dit hoofdstuk cruciaal: omdat te midden van de lichten minder te zien is wie ze elke dag aandoet.

NEW HAMPSHIRE

New Hampshire heeft vrijheid, bossen, meren, heuvels, perfecte dorpjes, rustige wegen en bijna geen belastingen. Van buiten lijkt het een minimalistisch paradijs: geen chaos, geen lawaai, geen enorme steden. Alleen orde en natuur.

Het probleem is dat totale vrijheid vaak totale eenzaamheid betekent.

En wanneer de staat te weinig investeert in openbare voorzieningen, komt de last volledig op de mensen terecht — in de eerste plaats op de vrouwen.

De afwezigheid van vrouwen is hier geen tragedie. Ze is isolement, starre culturele gewoonten, druk van het gezin en een gebrek aan echte sociale netwerken.

New Hampshire valt niet aan. Het laat je alleen.

De vrouw van de kleine gemeenschap – 47 jaar

In de dorpen van New Hampshire lijkt alles rustig. Alles is gesloten.

De vrouw moet zijn: – een betrouwbare moeder – een gerespecteerde sociale figuur – een vrijwilligster op school – aanwezig in de gemeenschap – een “goed mens” volgens de lokale codes.

Ze mag geen fouten maken. Ze mag niet te ver buiten de norm treden. Ze kan zich geen emotionele crises veroorloven.

Haar afwezigheid is cultureel: ze heeft een rol, maar geen vrijheid.

De vrouw die in de kou en de afstand leeft – 52 jaar oud

New Hampshire is niet groot, maar het zit vol afgelegen gebieden, huizen ver uit elkaar en wegen die in de winter obstakels worden.

De vrouw leeft hier met: – maanden sneeuw – afstanden die alles ingewikkeld maken – gezondheidsproblemen die laat worden behandeld – mentaal isolement – een huiselijke routine die geen ruimte laat – weinig zorg in de buurt.

Als ze valt, wacht ze. Als ze ziek is, rijdt ze mijlen. Als ze emotioneel instort, merkt niemand het.

Haar afwezigheid is geografisch: ze verdwijnt in de stilte en de kou.

Essentiële banen – 38 jaar oud

In de middelgrote steden — Concord, Manchester, Nashua — houden vrouwen de basisvoorzieningen draaiende:

– scholen – klinieken – ouderenzorg – openbare kantoren – basisonderwijs – administratieve diensten

Lage salarissen, verantwoordelijkheden die veel groter zijn dan het salaris, voortdurende emotionele lasten.

Haar afwezigheid is operationeel: ze houdt bijeen wat er van de verzorgingsstaat over is, maar de staat investeert weinig in haar sectoren.

Ze is onmisbaar, maar uitgeput.

De vrouw met slecht betaalde banen in toeristische gebieden – 33 jaar

Het noorden van de staat leeft van het toerisme: herfstkleuren, meren, bergen, winter.

Achter de perfecte plaatjes staan vrouwen die: – accommodaties schoonmaken – ontbijten klaarmaken – in restaurants werken – B&B's runnen – kamers opruimen – klein onderhoud doen.

Drukke seizoenen en lege seizoenen. Een instabiele economie. Nul echte bescherming.

Haar afwezigheid is economisch: alles draait op haar, maar het systeem beschouwt haar als vervangbaar.

Epiloog – New Hampshire

New Hampshire is ordelijk en rustig. En juist daarom verdwijnt de vrouw zonder geluid.

Ze verdwijnt tussen: – traditionele rollen – gesloten gemeenschappen – fysieke afstand – eindeloze winter – ontoereikende voorzieningen – onderbetaalde essentiële banen.

Er is geen ophef. Er is geen chaos. Alleen een eenzaamheid die de norm wordt.

Beschouwing – New Hampshire

Elke staat toont een andere vorm van afwezigheid. New Hampshire toont de "perfecte": een beleefde, schone en ordelijke uitwissing.

Hier bestuurt de vrouw de gemeenschappen, maar er zijn geen gemeenschappen die over haar waken.

Het is de paradox van New England: hoe beschaafder je bent, hoe meer je verwacht dat de vrouw alles alleen uitzoekt.

En daarom is dit hoofdstuk nodig: om ons eraan te herinneren dat zelfs ogenschijnlijk “goede” staten verschrikkelijk kunnen zijn om in te leven.

NEW JERSEY

New Jersey is een grensgebied: verbonden, koortsachtig, duur, overvol met forenzen, vol gemengde gezinnen, immigranten, harde wijken, dure voorsteden en vergeten steden. Dit is niet het New York “aan de overkant van de brug”. Het is een complexe, versnipperde staat, waar vrouwen een systeem besturen dat meer verbruikt dan het teruggeeft.

De afwezigheid van vrouwen komt hier voort uit vijf zeer harde elementen: – extreem onbetaalbare kosten van levensonderhoud – onzichtbaar huishoudelijk werk – uitputtend forenzen – multi-etnische gemeenschappen met echte spanningen – traditionele gezinsrollen die zich verzetten.

New Jersey wist vrouwen niet uit met geweld. Het wist ze uit met de inspanning van het bestaan tussen duizend taken.

De forenzende vrouw – 36 jaar oud

New Jersey is een forenzenstaat. Elke dag gaan er uren verloren om in New York of Philadelphia te komen: treinen met vertraging, onbeheersbaar verkeer, hoge vervoerskosten en extreem late thuiskomsten.

De vrouw die dit leven leidt, leeft “half”: – half op het werk – half in het openbaar vervoer – half thuis (wat ironisch genoeg meer dan de helft van de gezinslast opslokt)

Haar afwezigheid is een kwestie van tijd: ze heeft geen tijd voor zichzelf. Ze heeft nergens tijd voor.

Ze bestaat in de snippers.

Immigrantenvrouw in de dienstverlening – 42 jaar oud

(Latina, Haïtiaans, Afrikaans, Filipijns)

New Jersey leeft op de kracht van immigranten. De vrouw houdt hier het toneel van de hele staat overeind: – schoonmaken in de huizen van rijken – oppassen zonder contract – restaurantkeukens – verpleeghuizen – onderhoud – laagbetaalde basisdiensten

Ze heeft tegelijk drie problemen: – lage lonen – extreem hoge huren – enorme gezinsverantwoordelijkheden.

Haar afwezigheid is economisch en taalkundig: ze werkt, spreekt, past zich aan, maar blijft aan de rand van het systeem.

Ze is onmisbaar, en toch altijd vervangbaar.

De vrouw uit de harde wijken – 34 jaar oud

New Jersey is niet alleen welvarende arrogantie. Het heeft enkele van de meest geplaagde steden van het Oosten:

– stedelijk geweld – scholen zonder geld – werkloosheid – kwetsbare gezondheidszorg – gebrek aan echte buurtvoorzieningen

De vrouw die hier woont, krijgt te maken met: – voortdurende onveiligheid – onzekere banen – slecht openbaar vervoer – kosten van levensonderhoud die niet in verhouding staan tot de lonen.

Zij is de pijler van eenoudergezinnen, de ruggengraat van sociale netwerken, degene die alles redt wanneer niemand haar redt.

Haar afwezigheid is stedelijk en structureel: niemand luistert naar haar wanneer het systeem faalt.

De rijke, trotse vrouw – 45 jaar oud

De andere kant van New Jersey zijn de welvarende voorsteden: enorme huizen, uitstekende scholen, keurige buurten.

Vrouwen leven hier onder voortdurende druk: – een volle gezinsagenda – de activiteiten van de kinderen – verplicht vrijwilligerswerk – een onberispelijk sociaal imago – het huwelijk als statussymbool – extreem hooggespannen verwachtingen.

Ze mag niet kwetsbaar lijken. Ze mag niet falen. Ze mag de voorstelling niet onderbreken.

Haar afwezigheid is een kwestie van identiteit: ze wordt gezien als een functie van het gezin, niet als een persoon.

Epiloog – New Jersey

New Jersey is een staat die te snel en te duur leeft. Vrouwen zijn degenen die hem echt draaiende houden, maar het systeem wist hen uit terwijl het hen gebruikt.

– forenzen – onzichtbaar werk – ontoereikende voorzieningen – gevaarlijke wijken – hypercompetitieve voorsteden – starre gezinsrollen – multiculturaliteit zonder echte steun

De staat functioneert dankzij hen, maar kijkt nooit naar hun inspanningen.

Beschouwing – New Jersey

Elke staat toont een vorm van afwezigheid. New Jersey laat de soort zien die ontstaat uit een systeem dat te veel verwacht en te weinig teruggeeft.

Het is de staat van de tussenpositie: te dicht bij de centra van de macht, te ver van hun kansen. Hier leven vrouwen in een voortdurende toestand van samendrukking: van tijd, van geld, van energie, van identiteit.

Het ligt niet aan één enkele factor. Het is de som van allemaal.

En juist dat maakt New Jersey centraal in dit deel: het laat zien hoe vrouwelijke afwezigheid kan ontstaan uit een vol leven — vol met alles behalve ruimte voor jezelf.

NEW MEXICO

New Mexico is een van de meest fascinerende en zware staten van Amerika. Pure schoonheid: uitgestrekte woestijnen, rode canyons, inheemse gemeenschappen, eeuwenoude cultuur, spiritualiteit, stilte. Maar achter deze krachtige esthetiek schuilt een veel hardere werkelijkheid:

– historische armoede – chronische verslavingen – zwakke openbare voorzieningen – geografisch isolement – kwetsbare scholen – verborgen huiselijk geweld – grensoverschrijdende drugshandel

Het is een staat waar vrouwen niet bij toeval verdwijnen: ze verdwijnen omdat ze leven in een gebied waar alles zwaar weegt — afstand, geschiedenis, cultuur, armoede, gesloten gemeenschappen, onzekere banen.

New Mexico is achtergelaten schoonheid. En in die verlatenheid staan de vrouwen die alles bij elkaar houden.

De inheemse vrouw van de pueblo's – 43 jaar oud

New Mexico heeft een van de grootste inheems-Amerikaanse bevolkingen van het continent: Pueblo-, Navajo- en Apache-vrouwen.

Ze leeft tussen twee werelden: – eeuwenoude tradities – een moderne staat die haar negeert.

Ze krijgt te maken met: – scholen zonder geld – minimale gezondheidszorg – overvolle woningen – lage lonen – beperkte toegang tot basisvoorzieningen – cultureel en geografisch isolement.

Ze draagt grote gezinnen, hele gemeenschappen en zware verantwoordelijkheden.

Haar afwezigheid is historisch: in de afgelopen honderd jaar heeft de staat haar volk alles afgenomen en bijna niets teruggegeven.

De latina uit de arme gebieden – 35 jaar oud

New Mexico is meer Latijns dan Amerikaans. Overal Spaans, gemengde gezinnen en hard werk.

Latina's zijn overal achter de schermen van de staat: – schoonmaak – horeca – zorg – lichte landbouw – buurtwinkels – steun aan de gemeenschap.

Ze leven van extreem lage lonen en stijgende kosten. Veel gezinnen leven op het randje. Zonder papieren is de situatie nog kwetsbaarder: angst, onzichtbaarheid, geen echte hulp.

Haar afwezigheid is economisch en politiek: ze werkt hard maar wordt nooit vertegenwoordigd.

De vrouw die ver van alles woont – 52 jaar oud

New Mexico is enorm, maar leeg. Piepkleine dorpen, huizen in de woestijn, steden die uren uit elkaar liggen.

De vrouw krijgt hier te maken met: – totale eenzaamheid – verre gezondheidszorg – geen enkel vervoer – strenge winters, genadeloze zomers – een routine die nooit verandert – weinig werk – verslavingen overal om haar heen.

Als ze valt, komt er niemand. Als ze een dokter nodig heeft, rijdt ze uren. Als ze problemen heeft, lost ze die zelf op.

Haar afwezigheid is geografisch: ze verdwijnt in de ruimte.

De vrouw die werkt in de sector toerisme-spiritualiteit – 30 jaar

New Mexico trekt “spiritueel” toerisme aan: kunst, meditatie, woestijnen, retraites, inheemse cultuur.

Achter het poëtische beeld staan vrouwen die de economie dragen: – B&B’s – culturele gidsen – galeries – kleine restaurants – ambachtelijke winkels – seizoensdiensten.

Het is een wisselvallige sector: uitstekende verdiensten in het hoogseizoen, bijna niets in de andere maanden.

Haar afwezigheid is economisch: de schoonheid van de streek trekt geld aan, maar houdt het niet vast voor wie er woont.

Epiloog – New Mexico

New Mexico is een staat die bestaat tussen twee uitersten: absolute schoonheid en chronische armoede. Diepe spiritualiteit en politieke verwaarlozing. Sterke traditie en zwakke voorzieningen.

De vrouwen dragen hier alles op hun schouders: inheemse gemeenschappen, latinogezinnen, geïsoleerde woestijnen, kunststeden, minimale banen.

En terwijl zij de staat dragen, draagt niemand hen.

Het is een afwezigheid die geen lawaai maakt, omdat het landschap te mooi is. En schoonheid bedekt alles.

Beschouwing – New Mexico

Elke staat toont een andere vorm van afwezigheid. New Mexico toont de vorm die ontstaat door afstand en onopgeloste geschiedenis.

Hier wordt de vrouw niet uitgewist door één enkele kracht. Ze wordt uitgewist door alles samen:

– geografie – cultuur – traditie – armoede – isolement – gezinsrollen – gebrek aan voorzieningen – politieke onzichtbaarheid

Het is een eeuwenoude uitwissing. Bijna erfelijk.

En daarom is dit hoofdstuk cruciaal: omdat New Mexico geen plek is die door de tijd is vergeten. Het is een plek die door de staat is vergeten. En vrouwen betalen er elke dag voor.

DE STAAT NEW YORK

New York is geen stad. Het is een inslag op het lichaam. Het is een golf die je grijpt en meesleurt, ook als je dat niet wilt. Het is een aanwezigheid die geen toestemming vraagt. Je loopt hier binnen en je begrijpt meteen dat jij niet beslist wat zij beslist.

Het is de enige plek ter wereld waar je omringd kunt zijn door miljoenen mensen en je toch eenzamer kunt voelen dan in een woestijn. Het is een stad die naar je kijkt, je meet, je beoordeelt, je verbruikt, en als je het tempo niet bijhoudt, laat ze je achter zonder om te kijken.

New York heet je niet welkom. New York beoordeelt je.

Het is de hoofdstad van de wereld, maar ook de hoofdstad van het onzichtbare. De stad die alleen de winnaars laat zien en de duizenden vrouwen vergeet die elke centimeter ervan laten werken. Zij die het leven van anderen dragen, terwijl niemand haar draagt.

New York is alles tegelijk: rijkdom die met geweld wordt tentoongespreid en armoede die geen stem meer heeft, wijken die in vijf jaar van gezicht veranderen en wijken die in vijftig jaar niet veranderd zijn, talen die zich vermengen, culturen die over elkaar heen schuiven, lichamen die elkaar kruisen, levens die nooit echt met elkaar praten.

Het is een stad die is gebouwd op voortdurende beweging: in en uit overvolle treinen springen, door vuile, felverlichte straten lopen, een baan zoeken die je boven water houdt, rennen om bestellingen te bezorgen, naar de kliniek, naar school, naar huis, naar diensten, in duizend verschillende richtingen. Het is een gebied dat je veel belooft, maar je alleen geeft wat je eraan ontrukt.

New York werkt dankzij de vrouwen die de stukken bij elkaar houden die anderen negeren: zij die op de bovenste verdiepingen van wolkenkrabbers werken, zij die de vloeren op de lagere verdiepingen schoonmaken, zij die de kinderen grootbrengen van gezinnen die geen tijd hebben, zij die overleven in wijken waar niemand naar wil kijken, zij die een stad trotseren die alles van je vraagt en je altijd half af laat.

Hier ervaart de vrouw tegelijk drie niveaus van druk:

1. De druk van het tempo:

als je vertraagt, verdwijn je. New York wacht op niemand en maakt voor jou geen uitzonderingen.

2. De druk van de kosten:

alles kost hier te veel — huis, tijd, energie, identiteit. En elke dag wordt een financiële uitdaging.

3. De druk van de aanwezigheid:

je moet er altijd zijn, je moet volhouden, je moet functioneren, je moet overeind blijven.

Maar wie houdt jou overeind?

New York is mooi en wreed: het geeft je echte kansen, maar het vraagt een extreem hoge prijs.

De vrouw is hier geen zwakke aanwezigheid. Ze is een dagelijkse overlevingsmachine. Zij is het die de scholen, ziekenhuizen, restaurants, schoonmaak, openbare diensten, het vervoer, de gezinnen, wolkenkrabbers, bedrijven en wijken draaiende houdt.

Toch staat haar stem in het verhaal van de stad niet centraal. Ze is achtergrond. Ze is functioneel. Ze is nodig, maar wordt niet

gevierd. Aanwezig, maar niet gehoord.

New York is de stad die alles in de etalage zet, behalve degenen die haar echt laten draaien.

En juist daarom neemt ze in dit deel een andere plaats in. Het is geen staat zoals alle andere. Het is het punt waar alle vrouwelijke afwezigheden van Amerika samenkomen: de economische, de culturele, de stedelijke, de taalkundige, de raciale, de professionele en de emotionele.

Het is de microkosmos van alles wat werkt en alles wat niet werkt.

Hier zijn vrouwen overal. Toch kunnen ze in een seconde verdwijnen. Het volstaat dat hun tempo dat van de stad vertraagt.

New York is groot, maar niet groot genoeg om het gewicht van het leven van een vrouw te bevatten. En dit hoofdstuk bewijst het: de beroemdste stad ter wereld is niet de rechtvaardigste. Ze is alleen de zichtbaarste. En in het immense lawaai van haar dagelijkse leven gaat de vrouw verloren in de stilte.

Manhattan

Olivia, 39 – Midtown, kantoortorens en een gejaagd leven

Olivia neemt om 7.10 uur de metro. Lijn 6, staand, telefoon in de hand, ogen al gericht op de stroom e-mails.

Ze werkt op de zevenentwintigste verdieping van een glazen gebouw in Midtown. Ze is projectmanager bij een bedrijf dat diensten verkoopt die niemand echt kan uitleggen. Iedereen praat over cijfers, prognoses, kwartaaldoelen. Niemand praat over mensen.

Olivia heeft een dochter van zes die ze twee uur per dag wakker ziet. ’s Ochtends, om haar aan te kleden, ’s avonds om haar naar bed te brengen. De rest is uitbesteed: oppas, school, naschoolse activiteiten, snelle berichtjes.

Haar baas vraagt haar om “flexibiliteit”, maar flexibiliteit is altijd eenzijdig: – vergaderingen die uitlopen – gesprekken buiten de werktijd – verzonnen noodgevallen – projecten die “vóór vanavond” af moeten.

Manhattan wordt verkocht als de stad van de kansen. Voor Olivia is het een stad die haar tijd steelt en die haar terugverkoopt in de vorm van thuisbezorging, wasserette en betaalde diensten.

’s Avonds, wanneer ze het kantoor verlaat, lijken de lichten van de gebouwen een bespotting. Alles schittert, behalve haar leven.

De afwezigheid van Olivia is niet goedkoop. Ze kost tijd. Ze is overal aanwezig, behalve waar het er het meest toe doet.

Ik, Nando, wanneer ik haar 3rd Avenue zie oversteken met de snelle pas van iemand die zich niet kan veroorloven te vertragen, zie ik één eenvoudig ding: een vrouw die een stad overeind houdt die haar nooit overeind zal houden.

— Nando

Brooklyn

Aisha, 31 – Bedford-Stuyvesant, gentrificatie in omgekeerde richting

Aisha is geboren in Bed-Stuy, een van oudsher zwarte wijk. Rap, geschiedenis, gezinnen, kerken en zomerse barbecues op de stoep.

Toen kwamen de “kunstenaars”, de investeerders, de nieuwe koffiebars, de rashonden aan de lijn en de prijzen die zonder enige

samenhang stegen. Het gebruikelijke scenario.

Aisha werkt op een openbare school in de buurt. Haar leerlingen komen uit gezinnen die elk jaar met uitzetting worden bedreigd. Veel van haar klasgenoten van vroeger wonen er niet meer, verdreven door “herontwikkelings”-projecten.

Ze geeft les, luistert, beheerst conflicten, beschermt. Overdag is ze lerares, psycholoog, grote zus en beschermende muur. ’s Nachts verbetert ze huiswerk aan de tafel van een gehuurde keuken, bang dat ze dat huis op een dag niet meer kan betalen.

De stad viert Brooklyn als “cool”. Aisha heeft geen tijd om “cool” te zijn: ze moet overleven.

Haar afwezigheid is stedelijk en politiek: de wijk waar iedereen op speculeert, de enige waar niet echt naar geluisterd wordt.

— Nando Queens

María Fernanda, 42 – Jackson Heights, drie werelden in één

lichaam

María Fernanda komt uit Ecuador. Ze woont in Jackson Heights, Queens: de plek waar in één blok tien verschillende talen worden gesproken, en geen ervan is de taal van de macht.

Ze werkt ’s nachts als schoonmaakster in kantoren in Manhattan en overdag als oppas, wanneer dat nodig is. Slaap is een luxe die per uur komt.

Ze heeft twee kinderen: één geboren in Quito, één geboren in New York. De oudste vraagt haar waarom ze nooit thuis is. De jongste denkt dat zijn moeder altijd haast heeft.

María stuurt geld naar haar moeder, die in Ecuador is gebleven. Ze draagt twee continenten. Met één lichaam.

Haar leven is een voortdurend heen en weer: Queens → Manhattan → Queens. Trage treinen, zware tassen, vermoeide benen.

Niemand ziet haar echt. Voor de ouders van het Amerikaanse meisje voor wie ze zorgt, is ze “Mary”. Voor haar collega’s van de schoonmaak is ze “de mevrouw die nooit stopt”.

Haar afwezigheid is taalkundig en sociaal: zij laat het New York dat werkt functioneren, maar ze hoort bij geen enkel officieel verhaal.

Ik, Nando, kom haar op een zondagochtend tegen op Roosevelt Avenue en het enige wat ik denk is: dit land staat alleen nog overeind omdat vrouwen zoals zij het niet laten vallen. — Nando

Bronx

Keisha, 29 – South Bronx, dagelijks verzet

Keisha woont in de South Bronx. Verweerde gebouwen, veelvuldige sirenes, goedkope winkels, kinderen die spelen op kapotte stoepen.

Ze voedt alleen twee kinderen op. Hun vader is jaren geleden verdwenen tussen beloften en excuses door.

Ze werkt in een supermarkt, avonddienst: – snelle kassa – zenuwachtige klanten – managers die elke minuut controleren – een loon dat nooit genoeg is.

Overdag rent ze heen en weer: – de kinderen naar school brengen – met de leraren praten – ruziemaken met het kantoor dat de uitkeringen beheert – boodschappen doen, elke dollar tellend.

Ze heeft geen tijd om aan zichzelf te denken. Ze weet alleen dat ze die twee kinderen op de been moet houden.

De Bronx wordt nog altijd afgeschilderd als een probleem. Keisha is de oplossing die niemand erkent: de moeder die een wijk overeind houdt die politici alleen als decor gebruiken.

Haar afwezigheid is structureel: ze staat in het middelpunt van alles wat er gebeurt, maar voor het systeem bestaat ze niet.

— Nando

Staten Island

Gina, 45 – onzichtbare forens tussen twee steden

Gina woont op Staten Island. Ze werkt op een verzekeringskantoor in Manhattan. Elke dag is het dezelfde routine:

– bus – veerboot – metro – kantoor – en dan alles terug naar het begin.

Voor de bewoners van Manhattan bestaat Staten Island nauwelijks. Een speldenprik op de kaart, de onderkant van de stapel. Voor Gina is het echter thuis. Maar het is ook een kooi.

Ze zou van baan willen veranderen, maar elke serieuze kans is ver weg. Ze zou meer tijd willen voor haar kinderen, maar ze geeft die weg aan het vervoer. Ze zou ’s avonds niet altijd moe willen zijn, maar de stad gaat niet vriendelijk om met wie aan haar randen woont.

Haar afwezigheid is tegelijk in de tijd en in de ruimte: ze woont op een plek die haar isoleert, ze werkt op een plek die haar gebruikt.

Ik, Nando, zie haar voor me op de veerboot, een beker koffie in de hand, haar ogen verloren in de skyline. New York voor haar. Haar

leven ligt in het midden.

— Nando

Wall Street

Rachel, 37 – de vrouw die niet mag instorten.

Rachel werkt in de financiële sector. Ze heeft niet de luxe om middelmatig te zijn. Niet in die omgeving. Niet als vrouw.

Ze heeft geleerd sneller te praten, nooit de verkeerde toon aan te slaan, nooit aarzeling te tonen. Niemand vergeeft je een inzinking, maar die van een vrouw tekent haar voor het leven.

De dagen zijn machines: cijfers, grafieken, gesprekken, vergaderingen, kettingmails, zakendiners, beslissingen die te haastig worden genomen met te grote gevolgen.

Wanneer ze thuiskomt, is ze leeg. Niet verdrietig: leeg. Ze heeft geen energie om buiten het werk iets op te bouwen. Halfbakken relaties, gebroken vriendschappen, verre familie.

New York applaudisseert voor het succes van vrouwen op Wall Street op conferenties, empowermentevenementen en panels. Dan, zodra de microfoon uitgaat, wordt alles weer normaal.

Haar afwezigheid is emotioneel: ze is aanwezig in elke kamer waar beslissingen worden genomen, maar ze heeft een deel van zichzelf moeten opgeven om daar te zitten.

Dit verhaal heeft geen moraal. Het heeft alleen een open partituur.

— Nando

Latina oppas

Dolores, 54 – Upper East Side, voedt de kinderen van anderen op.

Dolores komt uit Mexico. Ze woont al twintig jaar in New York. Twintig jaar lang trekt ze huizen binnen die nooit van haar zullen zijn.

Ze werkt in de Upper East Side, tussen enorme appartementen, portiers, stille liften en keukens die groter zijn dan haar hele appartementje met één slaapkamer in Queens. Ze heeft vier kinderen grootgebracht in een gezin dat haar “bijna familie” vindt. “Bijna.” Een woord dat alles zegt.

Ze zag hen hun eerste stapjes zetten, luisterde naar hun huilen, droogde hun tranen, maakte tussendoortjes klaar, bracht hen naar school, filmde hun middagen, hoorde hun bekentenissen.

Wanneer die kinderen groot zijn, vertrekken ze. Dolores blijft.

Die avond komt ze laat thuis. Haar eigen zoon, inmiddels volwassen, heeft nog altijd een zeker respect voor haar, vermengd met wrok: hij zag haar als kind weinig. Ze was bezig moeder te zijn voor anderen.

Haar afwezigheid is tweevoudig: een moeder die aanwezig is in het leven van anderen, een moeder die afwezig is in haar eigen gezin.

En Amerika vat het allemaal samen in één zin: “Het is het werk.”

— Nando

Dakloze vrouw

Monique, 51 – Midtown, onzichtbaar tussen miljoenen

Monique slaapt waar ze kan. Soms in een opvang, soms op een stuk karton voor een gesloten etalage, soms op een stoel in een of ander metrostation.

Ooit had ze een huis, een partner, een baan. Toen de gebruikelijke spiraal: ziekte, schulden, baanverlies, psychische instorting, niemand om zich aan vast te houden. Ze is zwart, boven de vijftig, en heeft een lichaam dat ze meedraagt door elke winter die ze op straat doorbrengt.

’s Ochtends, terwijl de stad naar het werk haast, is zij er. Dezelfde straat, dezelfde hoek, dezelfde blik die niemand wil kruisen.

Haar afwezigheid is totaal: voor het systeem is ze niets meer. Geen werknemer, geen consument, niet “nuttig”. Dus bestaat ze niet.

Ik, Nando, stel mezelf elke keer dat ik in New York een vrouw op straat zie dezelfde botte vraag: hoeveel stappen heeft de staat moeten overslaan voordat zij hier terechtkwam?

Het antwoord is altijd hetzelfde: te veel. Nando

Groot ziekenhuis

Sofia, 34 jaar oud – verpleegkundige tussen twee diensten en geen

adem

Sofia gaat het ziekenhuis binnen wanneer velen nog slapen. De dienst is van 7.00 tot 19.00 uur. Als alles goed gaat. Want op sommige afdelingen bestaat “als alles goed gaat” niet.

Ze werkt in een groot ziekenhuis in Manhattan. Eindeloze gangen, neonlicht, alarmen, monitoren, gebroken stemmen, lichamen aan machines, familieleden die vragen stellen, artsen die voorbijrennen.

Sofia kan zich niet veroorloven in te storten. Elke handeling heeft gevolgen. Elke afleiding weegt zwaar.

Aan het eind van haar dienst heeft ze nog: – verhalen die niet eindigen – blikken die ze niet vergeet – nieuws dat ze moest fluisteren – verantwoordelijkheden die niemand haar kan afnemen. Buiten het ziekenhuis rent New York door alsof er niets gebeurt. Binnen houdt zij het kwetsbaarste deel van de stad overeind.

Haar afwezigheid is zowel emotioneel als institutioneel: ze staat in het hart van de gezondheidszorg, maar haar stem telt niet zoveel als haar uithoudingsvermogen.

Ik, Nando, die deze vrouwen in uniform uitgeput uit een dienst zie komen, begrijp één eenvoudig ding: als ze op een dag allemaal samen besloten te stoppen, zou de stad binnen 48 uur instorten.

— Nando

Restaurants

Giulia, 27 – Lower East Side, borden, tafels en samengeperste

waardigheid

Giulia is Italiaans-Amerikaans, maar uit het New York dat echte Italianen niet meer kennen. Niet het Little Italy van de ansichtkaart, maar eindeloze diensten in een restaurant in de Lower East Side.

Ze is serveerster, maar ze doet veel meer: – geïmproviseerde psycholoog – bliksemafleider voor zenuwachtige klanten – buffer tussen keuken en zaal – esthetische aanwezigheid om te showen – lichaam altijd rechtop, glimlach altijd aan

De fooien beslissen of de week een bestaan is of een adempauze. Het basisloon is belachelijk, zoals altijd in de branche.

Aan het eind van de avond stellen ze haar de domste vraag van allemaal: “En wat doe je nou echt voor de kost?”

Alsof dat geen “echt” werk was. Haar afwezigheid is sociaal: iedereen heeft haar nodig wanneer ze honger hebben, niemand houdt rekening met haar wanneer het om rechten gaat.

Ik, Nando, heb meer respect voor een vrouw die een dienst van acht uur in de zaal aankan dan voor iemand die aan tafel zit en denkt dat hij meer waard is alleen omdat hij betaalt.

— Nando

Creatieve industrie

Leah, 36 – Brooklyn, een creatieve die nooit haar

hoofd kan uitzetten.

Leah werkt als schrijfster en producent bij een productiebedrijf in Brooklyn en Manhattan. Series, campagnes, content. Altijd iets te bedenken, altijd iemand te overtuigen, altijd een belachelijke deadline.

Op een feest voor de lancering van een nieuw project praat iedereen over “visie”, “storytelling” en “nieuwe verhalen”. Niemand praat over de slapeloze nachten, de eindeloze revisies, de gestolen ideeën of de burn-out vermomd als “passie voor het werk”.

Leah woont in een gedeeld appartement in Bushwick. Ze heeft misschien “carrière gemaakt”, maar de kosten van de stad vreten elke vooruitgang op.

Haar afwezigheid is professioneel: New York verkoopt creativiteit als vrijheid, maar haar creativiteit is vastgeketend aan budgetten, gesprekken, absurde verzoeken, voortdurende druk.

Zij produceert verbeelding. Anderen verdienen er geld aan.

— Nando

Freelance in stukjes

Priya, 33 – drie banen, nul zekerheid

Priya is in Queens geboren uit Indiase ouders. Ze is hoogopgeleid en heeft een hoofd vol ideeën, maar de arbeidsmarkt van New York heeft haar een duidelijk pakket in handen gedrukt: freelancer voor het leven.

Ze doet grafisch ontwerp voor bureaus die haar een “externe medewerker” noemen, schrijft content voor merken die haar nooit vermelden en geeft af en toe korte cursussen om de huur bij elkaar te krijgen.

Ze heeft geen vakantie, geen ziekteverlof, geen bonussen, niets gegarandeerd. Ze heeft alleen verantwoordelijkheden.

Overdag levert ze opdrachten af. ’s Nachts controleert ze haar e-mails, in de hoop dat ze niet alweer een “we hebben morgen een wonder nodig” krijgt.

De stad zegt graag: “Als je hier talent hebt, kun je het maken.” Maar de waarheid is anders: als je hier talent hebt, persen ze je uit tot er niets meer van je over is.

Haar afwezigheid is contractueel: ze beheert stukken communicatie, campagnes en projecten, maar op papier is ze altijd “uitbesteed”.

Ik, Nando, zie in het gezicht van iemand zoals jij duidelijk de valstrik: vol werk, leeg leven.

— Nando

Sociale woningbouw

Tanya, 44 – East Harlem, moeder, verzorgster, doelwit

Tanya woont in een complex van sociale huurwoningen in East Harlem. De gebouwen zijn oud en slecht onderhouden, de liften gaan vaak kapot en de trappen zijn versleten.

Ze is moeder van drie kinderen. Ze werkt als assistent op een school in de buurt. Ze betaalt een lage huur, maar de werkelijke prijs is iets anders: leven op een plek die de staat niet meer als de zijne beschouwt.

Elke dag is verdeeld tussen: – werk – oudergesprekken op school – buren die hulp nodig hebben – bureaucratie voor de uitkeringen – angst om kinderen die opgroeien in een moeilijke omgeving – geluiden van ruzies, politie, sirenes.

Haar afwezigheid is politiek: haar wijk bestaat alleen wanneer er een foto nodig is om over “sociale problemen” te praten.

Ondertussen is zij degene die haar in leven houdt, zij en vrouwen zoals zij, die als een muur tegen alles staan.

New York praat over ontwikkeling, regeneratie en investeringen. Maar wanneer je de trappen van bepaalde gebouwen beklimt, besef je dat veel ervan al jaren aan hun lot zijn overgelaten.

— Nando

Huiselijk geweld

Rosa, 38, Queens, gevangen tussen angst en papieren.

Rosa komt uit de Dominicaanse Republiek. Ze woont in een gedeeld appartement in een eindeloos stuk Queens.

Ze heeft een man die af en toe werkt en die afwisselt: dagen waarop hij zich verontschuldigt, dagen waarop hij schreeuwt, dagen waarop hij duwt, dagen waarop hij slaat. Rosa gaat om drie redenen niet weg: – ze is bang – ze heeft geen geld – ze is bang haar verblijfsvergunning te verliezen.

’s Nachts, wanneer hij slaapt, doet ze alsof er niets gebeurt. ’s Ochtends maakt ze zich op om de blauwe plekken te bedekken en gaat ze werken in een wasserette.

Het systeem zegt haar: “Bel, vraag om hulp, ga weg.” Maar de werkelijkheid is smeriger: volle opvanghuizen, wachtlijsten, overbelaste maatschappelijk werkers, weinig echte bescherming.

Haar afwezigheid is juridisch: ze zit gevangen in een leegte van wetten, papieren, angst en gebrek aan alternatieven.

Ik, Nando, kijk van buitenaf toe en ik weet dat de zin “als ze wil, kan ze weggaan” een van de valste en laffste is die deze wereld ooit heeft bedacht.

— Nando

Ultraorthodoxe wijken

Chaya, 29 – Borough Park, een leven bepaald vóór de geboorte.

Chaya woont in Borough Park, Brooklyn. Een ultraorthodoxe joodse wijk. Strenge regels, een gesloten gemeenschap, toegewezen rollen.

Over haar leven werd beslist voordat ze zelfs maar een mening kon hebben: – een huwelijk op ongelooflijk jonge leeftijd – veel kinderen – geen echte zelfstandigheid – religieuze studie in het middelpunt – de buitenwereld gezien als een bedreiging.

Haar dag is vol: huis, kinderen, boodschappen, koken, rituelen, voortdurende verzoeken. Nooit een moment van echte stilte, nooit een ruimte alleen voor haar. Chaya heeft gedachten die ze niet kan uiten. Vragen die ze niet kan stellen. Vermoedens van wat er daarbuiten zou kunnen zijn, maar geen kaart om er te komen.

Haar afwezigheid is cultureel en spiritueel: ze is aanwezig in elk gebaar van haar wereld, maar ze kan niet bestaan als individu los van de structuur.

New York applaudisseert voor diversiteit, maar accepteert graag dat sommige vrouwen in “onzichtbare” culturele kooien leven, zolang ze anderen niet storen.

— Nando

Nagelsalon

Li Mei, 41 – Flushing, perfecte handen, een opgebruikt leven

Li Mei werkt in een nagelsalon in Flushing, Queens. Klant na klant, nagel na nagel, met de geur van nagellakremover, met een mondkapje, met een kromme rug.

Ze is meer dan tien jaar geleden uit China gekomen. Ze vond meteen werk: contant, lange diensten, weinig vragen.

Ze werkt zes dagen per week, tien uur per dag. Soms meer dan dat.

Voor de klanten is ze een accessoire van de zaak: “de mevrouw die de nagels goed en in stilte doet”.

Niemand vraagt zich af: – hoeveel geld ze overhoudt in haar zak – hoe vaak ze chemicaliën inademt – of ze een ziektekostenverzekering heeft – of ze ’s nachts zonder pijn kan slapen. Haar afwezigheid is chemisch en sociaal: ze slijt langzaam weg onder het neonlicht, terwijl ze de handen van anderen mooi maakt en niemand ziet hoe de hare eraan toe zijn.

Ik, Nando, zie haar voor me terwijl ze ’s avonds de zaak sluit en het geld telt. Niet de winst: de marge. Het verschil tussen boven water blijven of een beetje dieper wegzinken.

— Nando

Vrouw van de nacht

Jasmine, 28 – Times Square, felle lichten, een broos leven

Jasmine werkt in clubs die na middernacht leven. Ze danst niet voor de kunst. Ze danst om te overleven.

Ze werkt lange diensten, donkere gangen, managers die te veel glimlachen, klanten die dienstverlening verwarren met recht.

Ze heeft tien regels geleerd die nergens geschreven staan: – glimlach – vertrouw niemand – blijf niet alleen – drink niet wat ze je aanbieden – toon geen angst – houd je ogen open – maak geen vriendschappen – geloof geen enkele belofte – stop niet – ga ’s avonds laat niet alleen naar huis.

Elke nacht is een evenwichtsoefening op een onzichtbare draad. Niemand beschermt haar: niet de clubs, niet de politie, niet de stad.

Haar afwezigheid is moreel: iedereen weet dat ze bestaat, maar niemand wil haar erkennen als werkende vrouw.

Ik, Nando, wanneer ik bij zonsopgang meisjes uit de clubs zie komen, weet ik dat kracht niet glamoureus is. Het is overleven. — Nando Bezorgster Karla, 30 – Queens → Manhattan, regen, sneeuw, hitte, altijd op straat Karla werkt met haar fiets. Thermische rugzak op haar rug, telefoon op het stuur, een app die alles beslist: – route – loon – tijd – boete – volgende bestelling Zij is het “slimme” deel van het systeem. Het deel waar niemand naar wil kijken. Ze schiet langs auto’s, taxi’s, kuilen en genadeloze verkeerslichten. Ze trapt door in de regen, door de sneeuw, met de wind die haar gezicht verkilt. Alles voor een paar dollar, druppel voor druppel uitbetaald. Die avond komt ze uitgeput thuis. Geen bescherming, geen zekerheid, geen verzekering. Haar afwezigheid is digitaal: ze bestaat alleen in apps. Niet daarbuiten. — Nando Alleenstaande moeder uit het verre Queens Erika, 33 – Far Rockaway, tussen oceaan, afstand en armoede Far Rockaway is New York, maar niet per se. Het is afgelegen, afgesneden en vergeten. Een gebied dat de stad alleen voor de statistieken gebruikt. Erika woont daar met twee kinderen. Ze werkt in een supermarkt. Elke dag doet ze wat ze kan:

– voedt de kinderen op – kleedt ze aan – maakt het ontbijt – brengt ze naar school – rent naar haar werk – helpt klanten, weegt, zit achter de kassa – komt thuis met uitzonderlijk lange busritten – kookt – maakt schoon – zet alles op orde

Ze is een moeder met drie levens: dat van haarzelf, dat van haar kinderen en dat van de wijk.

Haar afwezigheid is geografisch: ze woont te ver weg om gezien te worden.

Ik, Nando, kijk naar kaarten en afstanden en ik weet één ding: wie in Far Rockaway woont, leeft elke dag met een onzichtbare handicap.

— Nando

Vrouw uit de zwarte gemeenschap van Brooklyn

Latoya, 40 – Brownsville, overlevingsroutine

Brownsville is een van de zwaarst beschadigde wijken van New York. Oude armoede, slechte voorzieningen, verwaarloosde scholen.

Latoya heeft twee banen: 's ochtends op een school, 's avonds in een bejaardentehuis.

Haar dag eindigt nooit. Ze heeft geen rooster. Ze heeft geen marge. Ze heeft geen adempauze.

Elke maand moet je beslissen wat je eerst betaalt: de huur? de rekeningen? het eten? het vervoer? de medicijnen?

Haar afwezigheid is raciaal: in een stad die zichzelf graag "progressief" noemt, verdwijnen zwarte vrouwen uit arme wijken als laatsten en worden ze pas weer zichtbaar wanneer er een tragedie online te zetten is. — Nando Vrouw in de tech Hannah, 29 – Manhattan, startup, angst, druk, schijn Hannah werkt bij een techstartup die praat over "diversiteit", "inclusie", "de toekomst" en "nieuw leiderschap". Dan, in de praktijk: – mannen aan de top – mannen die beslissen – mannen die de projecten leiden – mannen die het geld krijgen. Hannah doet al het onzichtbare werk: organiseren, redigeren, presenteren, klanten te woord staan en

noodgevallen afhandelen. Ze is goed. Zo goed dat iedereen misbruik van haar maakt. Ze is al een jaar in therapie voor angst en burn-out. Haar afwezigheid is cultureel: de tech beweert modern te zijn, maar is vanbinnen oud. Ik, Nando, heb begrepen dat de “nieuwe wereld” niet verandert zolang degenen die haar besturen niet veranderen. — Nando Immigrante zonder papieren Yaritza, 26 jaar oud – Bronx, werkt overal, leeft in het verborgene. Yaritza bestaat niet voor de staat. Dus bestaat de staat niet voor haar. Ze werkt op drie ongebruikelijke plekken: – schoonmaken in een flatgebouw – koken in een deli – oppassen wanneer dat nodig is.

Ze wordt contant betaald. Geen zekerheid. Geen bescherming. Geen rechten.

Ze is bang voor de politie, bang voor de immigratiedienst, bang voor huiseigenaren, bang dat één aangifte haar voor altijd laat verdwijnen.

Haar afwezigheid is juridisch: ze leeft in de kloof tussen twee werelden. Ze is nodig, maar wordt niet erkend.

— Nando

Immigrantenvrouw op de vlucht

Maha, 37, uit Astoria, ontvlucht een gedwongen huwelijk.

Maha is twee jaar geleden uit het Midden-Oosten gekomen. Ze liet een gewelddadige man achter, een familie die haar vrijheid niet wilde en een cultuur die een vrouw niet toestaat haar eigen beslissingen te nemen.

In New York woont ze in een gedeelde kamer in Astoria. Ze werkt in een kruidenierswinkel. ’s Avonds leert ze Engels door filmpjes

op haar telefoon te kijken.

Ze draagt een oude angst in zich: dat iemand van haar familie haar zal vinden. Dat alles terug zal gaan. Dat de vrijheid zal eindigen. Haar afwezigheid is affectief: ze bestaat half, met één voet in het nieuwe leven en één in een eeuwige vlucht.

New York gaf haar de kans om te verdwijnen. Nu moet ze leren te bestaan.

— Nando

Vrouw van de kilometers wegen, metro, lawaai, wedren

Elena, 50 jaar oud – Manhattan, een leven doorgebracht in de stad die verslindt.

Elena woont al meer dan dertig jaar in de stad. Ze heeft wijken, gebouwen, winkels en gezichten zien veranderen. Ze heeft vrienden zien vertrekken, collega's hun baan zien verliezen, gezinnen uiteen zien vallen.

Zij is gebleven.

Ze werkt als supervisor in een warenhuis. Lange diensten, zware verantwoordelijkheid, voortdurende druk. Ze leidt teams, helpt klanten en redt dagen die verloren hadden moeten gaan.

Elena is het echte New York: het New York dat niet in de films verschijnt. Het New York dat het systeem laat draaien. Het New York dat niet klaagt, maar elke klap voelt.

Haar afwezigheid is existentieel: ze heeft alles aan de stad gegeven, en de stad heeft haar alleen weerstand teruggegeven.

Ik, Nando, wanneer ik vrouwen ontmoet die hier twintig jaar wonen, begrijp ik iets wat geen toerist ooit zal begrijpen: in New

York wonen is een langzame oorlog. En wie blijft, wint elke dag zonder het te vieren.

— Nando

Epiloog

New York is een stad die eist gezien te worden, maar zelf nooit echt kijkt. Het is een plek die bij je binnenkomt als een keuze die je niet hebt gevraagd: of je aanvaardt haar, of ze verplettert je.

In deze volmaakte chaos zijn vrouwen de onzichtbare as die alles bij elkaar houdt. Ze zitten in treinen, in keukens, in ziekenhuizen, op scholen, in wolkenkrabbers, in magazijnen, in wijken waar de macht nooit binnenkomt. Ze zijn overal, maar men denkt pas aan hen wanneer men hen nodig heeft.

De stad rent sneller dan het leven zelf, en in die race verbruikt ze degenen die haar echt dragen. New York belooft alles: succes, kansen, redding. Dan eist ze een prijs die ze niet noemt.

De waarheid is eenvoudig: de beroemdste stad ter wereld leeft op de rug van vrouwen die nooit op de voorpagina komen.

Dit hoofdstuk brengt hen terug naar de oppervlakte. Eén voor één. Verhaal na verhaal. Ongefilterd. Niet geromantiseerd. Met een rechte rug, zoals elk leven verdient dat genegeerd wordt terwijl het het gewicht van miljoenen anderen draagt.

Beschouwing

Elke staat in dit deel toont een soort afwezigheid. New York bevat ze allemaal. Hier is de vrouwelijke afwezigheid totaal en vermenigvuldigd: – afwezigheid van tijd – afwezigheid van bescherming – afwezigheid van mentale ruimte – afwezigheid van erkenning – afwezigheid van luisteren – afwezigheid van rust –

afwezigheid van een eigen identiteit – afwezigheid van iets terug voor wat wordt gegeven.

De stad die het idee van vrijheid verkoopt, is dezelfde stad die duizenden vrouwen dwingt te overleven in systemen die niet voor hen zijn ontworpen. Ze zijn essentieel, maar vervangbaar. Ze zijn aanwezig, maar onzichtbaar. Ze zijn de motor, maar niet het verhaal.

In New York voert elke vrouw een andere strijd, maar ze delen allemaal hetzelfde terrein: een stad die niet stopt, zelfs niet tegenover hun strijd.

En juist daarom zijn deze bladzijden nodig: New York is niet alleen skyline, kunst, cultuur, succes. Het is ook afwezigheid. Vrouwelijke afwezigheid. De meest vermeden, de meest echte, de meest constante.

Persoonlijke noot

New York is mijn thuis. En juist omdat het mijn thuis is, vergeef ik het zijn leugens niet.

Ik ben niet geïnteresseerd in het beschrijven van de stad zoals toeristen, kranten, tv-series of de dromen van anderen haar zien. Ik ben geïnteresseerd in de stad die ademt, die bloedt, die elke dag breekt en zichzelf weer opbouwt op de schouders van echte mensen.

Ik heb genoeg gezien om één ding definitief te begrijpen: vrouwen dragen hier twee keer zoveel en krijgen de helft. Niet omdat ze zwak zijn, maar omdat de stad gewend is geraakt aan hun kracht. En wanneer de wereld gewend raakt aan je kracht, houdt ze op je te beschermen. Ik, Nando, heb deze verhalen geschreven omdat ik niet kan accepteren dat dit allemaal in stilte wordt overgeslagen.

Ik kan niet accepteren dat zij die deze hele machine in beweging houden, uit het verhaal worden geduwd. Ik kan niet accepteren dat het lawaai van de stad het geluid overstemt van de levens die haar boven water houden.

New York is mooi, maar het is niet onschuldig.

Deze bladzijden zijn mijn manier om het te zeggen, zonder iets te verbloemen, zonder ook maar een greintje waarheid weg te nemen, zonder iemand om toestemming te vragen.

— Nando

Ferdinando Frega